

Wykonując dyspozycję artykułu 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu przedstawia Sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2015:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu to jednostka organizacyjna Gminy Miasta Radomia, nieposiadająca osobowości prawnej. Ośrodek został powołany uchwałą nr 27/90 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 26 lipca 1990 roku.

1. Struktura Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu

W skład Ośrodka w 2015 roku wchodziły następujące komórki organizacyjne i stanowiska samodzielne w łącznej liczbie 513 etatów, w tym Dyrektor Ośrodka, Zastępcy Dyrektora, Główny Księgowy:

- 1) Dział Pracy Socjalnej
- 2) Dział Pieczy Zastępczej
- 3) Dział Realizacji Pomocy
- 4) Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego
- 5) Dział Dodatków Mieszkaniowych
- 6) Dział Usług Opiekuńczych i Pomocy Stacjonarnej
- 7) Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 8) Dział Organizacyjno – Kadrowy
- 9) Dział Księgowości
- 10) Dział Obsługi Mieszkańców
- 11) Dział Administracyjny
- 12) Dom dla Bezdomnych
- 13) Klub "Seniora"
- 14) Stanowisko ds. BHP i P.POŻ.
- 15) Samodzielne Stanowiska ds. Nadzoru nad Placówkami Pomocy Społecznej i Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej
- 16) Zespół Informatyków
- 17) Zespół ds. Audytu i Kontroli Wewnętrznej
- 18) Zespół ds. Zamówień Publicznych
- 19) Stanowisko ds. Ochrony Danych Osobowych
- 20) Zespół Obsługi Prawnej

2. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

Dział Pracy Socjalnej

Pracownicy Działu Pracy Socjalnej realizują zadania wynikające z następujących aktów prawnych:

- a) ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku,
- b) ustawa o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005 roku

- c) ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku,
- d) ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku,
- e) ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 roku

Praca socjalna (indywidualna, grupowa, środowiskowa, CAL, działania organizatorów społeczności lokalnej).

Istotą pracy socjalnej jest to, że w procesie naprawczym wykorzystywany jest potencjał osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych na rzecz rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów. W 2015 roku pracownicy socjalni zatrudnieni w Dziale Pracy Socjalnej prowadzili działania z zakresu pracy socjalnej w stosunku do około 1.691 rodzin. Dotyczyły one głównie rozwiązywania problemów bezrobocia, uzależnień, problemów opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbań w zakresie leczenia, konfliktów rodzinnych oraz przemocy. W 508 przypadkach realizacja pracy socjalnej odbywała się w oparciu o kontrakt socjalny, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Działania z zakresu pracy socjalnej były realizowane także poprzez pracowników socjalnych z Działu Pieczy Zastępczej, w 2015 roku objęto nimi 104 środowiska.

Środowiskowa praca socjalna - Program Centrum Aktywności Lokalnej

Rok 2015 to piętnasty rok realizacji na terenie Radomia Programu Centrum Aktywności Lokalnej, który zakłada aktywizację społeczności lokalnych oraz realizację następujących założeń:

- powstanie silnych i zintegrowanych społeczności lokalnych,
- rozwój lokalnej solidarności i tworzenie więzów samopomocy,
- wzmacnianie integracji lokalnych grup obywatelskich ,
- z aktywizowanie lokalnych instytucji samorządowych,
- budowanie tożsamości wspólnot lokalnych.

Najważniejszą cechą Programu jest to, że wszelkie przedsięwzięcia podejmowane przez instytucje pracujące metodą CAL odpowiadają na potrzeby artykułowane przez daną społeczność postrzeganą całościowo i prowadzone są w oparciu o jej zasoby ludzkie i instytucjonalne, w myśl zasady „pomóżmy ludziom, aby pomogli sobie samym”. Ponadto praca metodą CAL oznacza:

- posiadanie lub stworzenie realnego, fizycznego miejsca, które będzie służyć ożywianiu i integracji społeczności lokalnej /miejszem takim może być siedziba instytucji/,
- tworzenie koalicji na rzecz pracy w środowisku oraz wokół problemów,
- funkcjonowanie na różnych polach, nie zawężając swojej aktywności do jednej grupy celowej /np. niepełnosprawnych, dzieci, czy też emerytów/lub obszaru /np. ekologii, pomocy społecznej czy kultury/,
- inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich,
- promowanie pracy wolontarystycznej i zespołowej,
- inicjowanie lokalnych akcji i wydarzeń,
- działania w oparciu o programy i projekty,

Instytucje pracujące metodami CAL swoje działania prowadzą zgodnie z zasadami tolerancji, poszanowania praw człowieka, solidarności społecznej. Działania te mają służyć aktywizacji, edukacji i rozwojowi środowiska lokalnego. Tworzą płaszczyznę porozumienia i współpracy, dążąc do kształtowania społeczeństwa obywatelskiego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od lipca 2003 roku jest certyfikowanym Ośrodkiem CAL, co oznacza, że pracuje metodami CAL i wypełnia obowiązujące standardy. W lipcu 2015 roku został ponownie przyznany Certyfikat CAL – za działania związane z organizowaniem społeczności lokalnej. Wszelkie podejmowane na rzecz społeczności lokalnych działania były prowadzone w oparciu o współpracę z innymi podmiotami, reprezentującymi wszystkie sektory życia społecznego. Koordynacją zajmowały się, podobnie jak w latach poprzednich Zespoły ds. Wspierania Aktywności Lokalnej i Profilaktyki Środowiskowej, których działało 17. Obejmowały one swym zasięgiem następujące osiedla:

- Nad Potokiem (ZPS nr 1 i 3),
- XV Lecie /ZPS nr 1/,
- Śródmieście /ZPS nr 2/
- Stara i Nowa Wola Gołębiowska Rajec /ZPS nr 3/
- Gołębiów I /ZPS nr 3/,
- Planty /ZPS nr 4/,
- Michałów /ZPS nr 5/,
- Gołębiów II, Osiedla Akademickie /ZPS nr 5/,
- Obozisko /ZPS nr 6/,
- Kaptur /ZPS nr 6/,
- Miasto Kazimierzowskie /ZPS nr 6/,
- Ustronie /ZPS nr 7/,
- Godów i Malczów /ZPS nr 7/,
- Zamłynie /ZPS nr 8/,
- Glinice i Dzierzków, Długojów, Idalin, Janiszpol /ZPS nr 9/,
- Południe /ZPS nr 10/,
- Borki / ZPS nr 10/.

W 2015 roku Zespoły zajmowały się głównie organizowaniem różnego rodzaju lokalnych wydarzeń, między innymi takich jak:

- festyny rodzinne i pikniki – odbyło się 54 takie imprezy, w których uczestniczyło około 20.035 osób,
- 89 imprez okolicznościowych: z okazji świąt, Dnia Dziecka, Dnia Sąsiada, zabawy choinkowe i karnawałowe.

W 2015 roku pracowało 5 koalicji i grup obywatelskich, które zajmowały się sprawami związanymi z rozwiązywaniem problemu alkoholowego, poprawą sytuacji życiowej dzieci i ich rodzin, działaniu w środowisku lokalnym na rzecz dzieci, rodzin i innych mieszkańców.

Podobne koalicje budowane są na rzecz rozwiązywania problemów indywidualnych rodzin w ramach programu „Rodzina w remoncie”, którego celem jest szeroko rozumiane oddziaływanie na rzecz rodziny w kryzysie. Jego realizacja polega na tym, że w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodzin powoływane są zespoły interdyscyplinarne, których celem jest oddziaływanie na rodzinę przy pomocy różnych czynników i budowanie dla niej sieci wsparcia. Do współpracy są zapraszani w zależności od sytuacji: policjanci, pedagodzy, wychowawcy, kuratorzy, psycholodzy itp. Członkowie zespołów wspólnie diagnozują sytuację danej rodziny, ustalają plan działań i realizują podjęte zobowiązania. Ostatecznym celem wspólnej pracy jest doprowadzenie do rozwiązania lub przynajmniej złagodzenia istniejących problemów. Podstawą programu jest to, że rodziny wokół których budowane są Zespoły, biorą czynny udział w jego pracach jako pełnoprawni partnerzy. W 2015 roku pracowało 13 Zespołów. Efekty pracy są zróżnicowane, spośród 8 Zespołów, które w roku 2015 zakończyły swoją działalność:

- w 6 sprawach osiągnięto sukces, co oznacza że problemy rodziny zostały rozwiązane lub złagodzone na tyle, że może ona funkcjonować bez wsparcia zewnętrznego.

Realizacja programu Centrum Aktywności Lokalnej to aktywizowanie mieszkańców do działania, włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów. Mobilizowanie mieszkańców prowadzone jest przede wszystkim poprzez inicjowanie grup samopomocowych i obywatelskich oraz promowanie działań wolontarystycznych.

Ponadto w ramach mobilizowania ludzi do działania pracownicy socjalni inicjowali różnego rodzaju grupy.

W 2015 roku działały następujące grupy:

- 3 grupy samopomocowe i 9 grup wsparcia, których celem było wzmacnianie w dążeniu do pokonywania codziennych trudności, pomoc w odzyskaniu wiary w siebie i poczucia własnej wartości. Grupy kierowane były do osób bezrobotnych, rodzin wielodzietnych, matek wychowujących dzieci niepełnosprawne, osób uzależnionych od alkoholu. W roku 2015 grupy samopomocowe zrzeszały 30 osób, a grupy wsparcia 69 osób,
- 11 grup edukacyjnych, które głównie były skierowane do osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy oraz rodzin niepełnych, w zakresie gospodarowania budżetem, załatwiania spraw urzędowych, rozwiązywania codziennych problemów. W działaniach grupowych wzięło udział ponad 120 osób,
- 1 mini klub skierowany do osób niepełnosprawnych, jego działanie ma charakter rekreacyjno - edukacyjny. W zajęciach klubu uczestniczyło 10 osób,
- 1 mini klub dla osób starszych i dzieci mający na celu integrację pokoleń. W zajęciach klubu uczestniczyło 29 osób.

W roku 2015 MOPS jako certyfikowany ośrodek CAL po raz kolejny brał udział w ogólnopolskiej kampanii Czerwca Aktywnych Społeczności. W czerwcu odbyło się 50 różnego rodzaju imprez i akcji o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, sportowo - rekreacyjnym oraz porządkowym, w których wzięło udział 1.064 osoby.

W 2015 roku kontynuowano podjęte w latach poprzednich działania i projekty:

- świetlice i ogniska dla dzieci - w zajęciach uczestniczyło około 45 dzieci. Ich celem było zagospodarowanie czasu wolnego dzieci w wieku od 3 do 12 lat poprzez zabawy, zajęcia wspierające rozwój, pomoc w odrabianiu lekcji.
- Radomskie Dni Godności – to ogólnomiejska impreza kulturalno - sportowa podczas której swoje umiejętności i talenty wspólnie prezentowały osoby sprawne i niepełnosprawne. Przedsięwzięcie jest kontynuacją działań podjętych w 2003 roku pod hasłem RADOMSKIE FORUM INTEGRACYJNE. Jego celem było rozpoczęcie procesu przełamywania barier społecznych poprzez włączanie osób niepełnosprawnych w życie społeczne i umożliwienie im uczestnictwa w zajęciach kulturalnych, oświatowych, sportowych, samopomocowych i innych.

Kolejnym etapem rozwoju pracy środowiskowej jest wdrażanie od 2012 roku modelu Organizowania Społeczności Lokalnej. Za obszar realizacji pilotażowych działań wybrano m.in. skupiska bloków socjalnych oraz osiedle Planty. Wielość istniejących tam problemów społecznych w postaci bezrobocia, niepełnosprawności, uzależnień, niewydolności opiekuńczo-wychowawczej, sprawia, że obszary te wymagają zintensyfikowanych działań z zakresu aktywizacji społecznej, w tym współpracy wielu instytucji i różnorodnych sektorów. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Radomiu działało pięciu organizatorów społeczności lokalnej.

Do działań podejmowanych przez Organizatorów Społeczności Lokalnej w 2015 roku należało:

- uczestnictwo w Zarządzie Ogólnopolskiego Forum Organizatorów Społeczności Lokalnej
- systemowa praca ze społecznościami bloków socjalnych przy ul. Wenera, Marii Gajl i Odlewnicza pod kątem aktywizacji osób, współpraca z liderami osiedla Mroza
- prowadzenie Klubu Osób Niepełnosprawnych (dyżury podczas spotkań, organizacja spotkania wielkanocnego i wigilijnego, organizacja okazjonalnych uroczystości, prelekcji)
- prowadzenie Klubu Wolontariusza Przyjaciele (organizacja Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, spotkań integracyjnych: spotkanie wielkanocne, grill, wieczerek taneczny, wieczerek sylwestrowy, comiesięcznych spotkań wspierających, warsztatów z psychologiem)
- prowadzenie projektu "Kocykowe Miasteczko" na osiedlach Marii Gajl, Mroza, Wenera
- organizacja sprzątanía osiedli w ramach akcji "Sprzątanía Świata" na osiedlu Marii Gajl i Wenera
- organizacja spotkań obywatelskich na osiedlach Marii Gajl, Wenera, Potkanów
- organizacja wycieczek dla dzieci z osiedli Wenera, Marii Gajl, Potkanów do Straży Pożarnej, Jednostki Wojskowej, na Stare Miasto
- organizacja wycieczki na Cmentarz "Śladami Powstańców" dla KON i Klubu Wolontariusza
- prowadzenie Punktów Konsultacyjno – Informacyjnych na osiedlach Marii Gajl, Potkanów, Obozisko
- prowadzenie Kampanii "Moja wiedza to moje bezpieczeństwo" tj. organizacja prelekcji dla Klubu Osób Niepełnosprawnych i Klubu wolontariusza z udziałem Straży Pożarnej i Policji, festyn na osiedlu Borki „Bezpiecznie na wakacjach"
- organizowanie festynów środowiskowych – Marii Gajl, Wenera, Potkanów
- szkolenie na temat Budżetu Obywatelskiego dla liderów osiedli Wenera, Marii Gajl, Potkanów
- realizacja projektu "Kolorowe Krainy" na ul. Wenera, na Mieście Kazimierzowskim, w Ogródku Jordanowskim
- współorganizacja Turnieju Piłki Nożnej Dzikich Drużyn dla dzieci z osiedli socjalnych: Wolanowska, Mieszka I, Mroza, Marii Gajl, Potkanów, Wenera
- współorganizacja olimpiady sportowej "Mikołajki na sportowo" dla dzieci z osiedli socjalnych przy ul. Wenera, Marii Gajl, Wolanowska, Potkanów
- współorganizacja Balu Seniora

Przy Ośrodku działał Klub Wolontariusza "Przyjaciele", który skupiał osoby chcące bezpłatnie świadczyć pomoc na rzecz innych osób. Wolontariusze świadczą usługi na rzecz indywidualnych osób, rodzin, m.in. zakupy, drobne porządki, pomoc w opiece nad niepełnosprawnymi dziećmi, osobami starszymi, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomagają w prowadzeniu świetlic, ognisk, punktów informacyjnych, grup samopomocowych świadczą usługi fryzjerskie. W 2015 roku w Klubie Wolontariusza "Przyjaciele" było zrzeszonych 109 wolontariuszy, którzy przepracowali łącznie ok. 7.192 godziny. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że średnia wieku wolontariuszy to 48 lat, zaś 42% z nich to osoby bezrobotne, często długotrwale.

Asystenci rodziny.

W 2015 roku wsparciem asystentów rodziny objęto 75 środowisk, w których przebywało 211 dzieci. W 2015 roku 13 rodzin zakończyło pracę z asystentem z czego:

- w 5 przypadkach powodem zakończenia pracy było osiągnięcie wyznaczonych celów,

- 1 środowisko zaprzestało współpracy z asystentem (bez podania przyczyny),

natomiast w 7 rodzinach asystent zakończył pracę ze względu na brak efektów.

W 2015 roku 28 rodzin pracowało z asystentem powyżej 1 roku, natomiast średni czas pracy asystenta z rodziną wyniósł 13 miesięcy.

Poza wspieraniem i asystowaniem podczas załatwiania spraw urzędowych asystenci świadczyli pomoc prowadząc m.in.:

- warsztaty kompetencji wychowawczych, kładąc nacisk na leczenie, prawidłową pielęgnację, właściwe żywienie, realizowanie przez dzieci obowiązku szkolnego;

- warsztaty z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego z uwzględnieniem edukacji w zakresie właściwego dbania o czystość, porządek w mieszkaniu, przygotowywania posiłków, racjonalnego gospodarowania budżetem domowym;

- warsztaty z zakresu organizacji czasu wolnego, kładąc nacisk na aktywne formy wypoczynku adekwatne do wieku i rozwoju dzieci;

edukację z zakresu właściwej komunikacji w rodzinie, praca nad odbudowaniem zerwanych więzi.

Wydatki poniesione na wynagrodzenie asystentów w 2015 roku

Ogólna kwota wydatków poniesionych na wynagrodzenie asystentów,	146.442,79 zł
z czego: środki z budżetu gminy	69.442,79 zł
środki pozyskane w ramach dotacji wojewody	77.000,00 zł

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W 2015 roku zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r.NR 209, poz. 1245) do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły łącznie 523 formularze „Niebieska Karta – A” z czego:

- 521 formularzy zostało przekazanych do Stałych Grup Roboczych celem podjęcia stosownych działań,
- 2 procedury zostały przekazane do gmin właściwych miejscem zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Spośród 521 procedur „Niebieskiej Karty”:

- 42 formularze „Niebieskich Kart - A” przekazano do wykorzystania w działaniach podejmowanych w rodzinie w ramach już funkcjonującej grupy roboczej (ponownie podpisany formularz „Niebieska Karta – A” w trakcie pracy grupy roboczej),
- w 63 przypadkach została po raz kolejny wszczęta procedura „Niebieskiej Karty” w rodzinie, pomimo już zakończonego postępowania,
- 21 procedur „Niebieskiej Karty” dotyczyło przemocy wobec dzieci, a w 51 przypadkach także dzieci obok osób dorosłych,
- w 11 przypadkach procedura „Niebieskiej Karty” została wszczęta wzajemnie przez członków rodziny – małżonków, rodzeństwo czy w relacji rodzic – dziecko (pełnoletnie),
- 21 procedur Niebieskiej Karty dotyczy osób starszych powyżej 67 roku życia.
- 1 procedura została zamknięta z powodu bezzasadności prowadzenia działań z uwagi, iż osoba podejrzana o stosowanie przemocy jest nieletnia.

Podmioty wszczynające procedurę „Niebieskiej Karty”:

- Policja – 448 - (KP I – 100, KP II – 223, KP III – 125)
- Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej – 51 - (MOPS - 43, OIK - 8)
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 10
- Oświata - 9
- Ochrona zdrowia – 3

Zgodnie z Regulaminem Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Radomia funkcjonują Stałe Grupy Robocze przy 10 Zespołach Pracy Socjalnej. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku grupy robocze spotkały się 1863 razy. Zostało wypełnionych:

- 472 formularze Niebieskiej Karty C
- 445 formularzy Niebieskiej Karty D.

Zakończono 481 procedur „Niebieskiej Karty”:

- 307 na skutek ustania przemocy w rodzinie i zrealizowania indywidualnego planu pomocy
- 174 wobec braku zasadności podejmowanych działań.

Reintegracja społeczna (Klub Integracji Społecznej).

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działa Klub Integracji Społecznej /KIS/. Obecnie – od października 2015 działa kolejna grupa – 18 osób. Jedna grupa uczestniczy w trwającym 8 miesięcy cyklu szkoleniowym, w jego ramach prowadzone są zajęcia z zakresu, m.in. psychoedukacji, edukacji nieformalnej, samokształcenia, aktywności społecznej w środowisku lokalnym oraz aktywizacji zawodowej /zajęcia odbywają się 3 razy w tygodniu/.

Centrum Wolanowska

W lutym 2009 roku w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej utworzono Centrum Wolanowska do zadań, którego w szczególności należy zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu osiedla opieki wychowawczej w celu kształtowania osobowości. Organizowanie pracy grupowej z mieszkańcami w zależności od ich potrzeb, jak również współorganizowanie imprez o charakterze środowiskowym aktywizujących społeczność lokalną.

Dział Pieczy Zastępczej

Zadania zlecone powiatu

W 2015 roku świadczeniami zostało objęte jedno dziecko cudzoziemskie przebywające w rodzinie zastępczej do uzyskania pełnoletności tj. do dnia 13.01.2015r. Plan wydatków wynosił 420 zł, a wydatkowano 419,35 zł co stanowi 99,85%. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

Zadania własne powiatu

Rodzinna piecza zastępcza

W 2015 roku w Radomiu funkcjonowały w następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

- 94 rodziny zastępcze spokrewnione, w których wychowywało się 138 dzieci;
- 39 rodzin zastępczych niezawodowych, w których wychowywało się 51 dzieci;
- 4 rodzinne domy dziecka, w których wychowywało się 26 dzieci;
- 16 zawodowych rodzin zastępczych, w których wychowywało się 74 dzieci,

w tym:

- 9 pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których wychowywało się 57 dzieci;
- 1 specjalistyczna dla dzieci chorych, w której wychowywało się 3 dzieci.

Ponadto zatrudniono 7 rodzin pomocowych, które sprawowały opiekę nad dziećmi w czasie urlopu wypoczynkowego zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinny dom dziecka. Zatrudniono również 15 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i w pracach gospodarskich w zawodowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. W roku sprawozdawczym w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 54 dzieci. Procesem usamodzielnienia objęto 88 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej, z tej liczby 83 osoby kontynuowało naukę. W 2015 roku pomocą pieniężną w formie różnych świadczeń objęto 412 osób z 263 rodzin oraz wypłacono wynagrodzenia dla 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Na świadczenia dla rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, usamodzielniających się wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej, szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz wynagrodzenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zabezpieczono kwotę 4.471.156 zł, a wydatkowano 4.440.050,32 zł.

Pozyskano dotacje na dofinansowanie zadań z zakresu pieczy zastępczej tj.:

- na wynagrodzenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie 126.250,00 zł w ramach „Programu asystent rodzinny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2015 rok”;
- na finansowanie pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej małoletnich cudzoziemców w kwocie 420,00 zł.

Realizację świadczeń w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej w 2015 roku przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj świadczenia	Całkowity koszt realizacji zadań w złotych	w tym :		Ilość dzieci/osób, na które przyznano pomoc/ świadczenie/ wynagrodzenie	Średnia wypłacona wysokość świadczenia w złotych
		środki własne	dotacje		
Pomoc na kontynuowanie nauki miesięcznie	381.058,29	381.058,29	0,00	82	492,96
Pomoc na zagospodarowanie w formie pieniężnej jednorazowa	19.500,00	19.500,00	0,00	12	1.625,00
Pomoc na usamodzielnienie jednorazowa	84.069,00	84.069,29	0,00	20	4.203,45
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	6.175,50	6.175,50	0,00	2	3.087,75
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka miesięcznie	2.429.088,44	2.428.668,69	0	282	794,2
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka miesięcznie	54.157,42	54.157,42	0,00	30	192,05
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo	69.860,00	69.860,00	0,00	62	1.126,77

Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	1.200,00	1.200,00	0,00	1	1.200,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, niezawodowa lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka	108.681,54	108.681,54	0,00	15	787,55
Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym dla zawodowych rodzin zastępczych	22.870,46	22.870,46	0,00	4	5.717,62
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych	172.540,80	172.540,80	0	6	2.396,40
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	322.259,99	322.259,99	0.00	9	3.541,32

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla specjalistycznych zawodowych rodzin zastępczych	38.027,88	38.027,88	0,00	1	3.168,99
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla osób prowadzących rodzinny dom dziecka	145.835,22	145.835,22	0,00	4	3.170,33
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla rodzin pomocowych	5.186,16	5.186,16	0,00	7	398,93
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy przy sprawowaniu opieki i pracach gospodarskich w zawodowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka	117.293,56	117.293,56	0,00	15	1.076,09
Wynagrodzenia wraz z innymi kosztami (tj. zakup biletów MPK, opłata za abonamenty telefoniczne, zakup środków ochrony indywidualnej, delegacje, badania profilaktyczne, itp.) związanymi z zatrudnieniem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	449.206,47	322.956,47	126.250,00	10	4.278,16
Szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinny dom dziecka	13.039,99	13.039,99	0,00	52	250,77

Instytucjonalna piecza zastępcza

W 2015 roku w Radomiu funkcjonowało 13 placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym 12 placówek typu rodzinnego.

Nazwa i adres placówki	Liczba miejsc	Realizacja planu wydatków placówki za 2015 rok, zadania własne powiatu rozdział 85201 (w zł.)
Placówka Opiekuńczo– Wychowawcza "Słoneczny Dom" przy ul. Dzierzkowskiej 9 oraz Mieszkanie Usamodzielnienia przy ul. Wydmowej 19	44	1.842.463,41
Placówka Rodzinna nr 1 przy ul. Bacha 11	4	107.862,53
Placówka Rodzinna nr 2 przy ul. Wośnickiej 28A	8	175.967,39
Placówka Rodzinna nr 3 przy ul. Ostrowieckiej 7/3 (z dniem 30.11.2015r. została zlikwidowana zgodnie z Uchwałą Nr 237/15 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 30.11.2015r.)	8 do dnia 30.11.2015r.	140.555,64
Placówka Rodzinna nr 4 przy ul. Rwańskiej 10	8	148.245,23
Placówka Rodzinna nr 5 przy ul. Bakalarza 60 (z dniem 01.02.2015r. została zlikwidowana zgodnie z Uchwałą Nr 54/15 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 19.01.2015r.)	5 do dnia 1.02.2015r.	15.507,40
Placówka Rodzinna nr 6 przy ul. Kruczkowskiego 3 m 1	8	173.844,38
Placówka Rodzinna nr 7 przy ul. Wieniawskiego 5	4	109.129,57
Placówka Rodzinna nr 8 przy ul. Joteyki 4	4	120.234,88
Placówka Rodzinna nr 9 przy ul. Południowej 11	6	145.070,87
Placówka Rodzinna nr 10 przy ul. Reja 5	6	139.713,39
Placówka Rodzinna nr 11 przy ul. Godowskiej 81H	4	126.215,68
Placówka Rodzinna nr 12 przy ul. Góralskiej 8	6	152.819,4

W 2015 roku w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Słoneczny Dom” przebywało rotacyjnie 70 dzieci, zaś w placówkach rodzinnych 82 dzieci.

W roku sprawozdawczym w instytucjonalnej pieczy zastępczej umieszczono 40 dzieci, w tym 12 poza terenem miasta Radomia).

Łącznie wydano 31 skierowań do placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Na realizację powierzonych zadań powyższe placówki otrzymały budżety na łączną kwotę 3.397.629,77 zł.

Procesem usamodzielnienia objęto łącznie 62 osoby z instytucjonalnej pieczy zastępczej, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych i zakładów poprawczych. W tej grupie naukę kontynuowało 54 osoby. Na plan 374.610,00 zł wykorzystano 373.136,17 zł. Zrealizowano następujące świadczenia:

- pomoc na kontynuowanie nauki w kwocie 251.346,57 zł otrzymało 54 osoby – średnia miesięczna wysokość pomocy wyniosła 494,78 zł;
- pomoc na usamodzielnienie w kwocie 91.017,00 zł otrzymało 17 osób – średnia wysokość pomocy wyniosła 5.353,94 zł;
- pomoc na zagospodarowanie w formie pieniężnej w kwocie 13.500,00 zł otrzymało 8 osób – średnia wysokość pomocy wyniosła 1.687,50 zł;
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w kwocie 17.272,60 zł otrzymało 5 osób – średnia wysokość pomocy wyniosła 3.454,52 zł.

Mieszkania chronione

Na terenie Radomia w 2015 roku funkcjonowało 3 mieszkania chronione przeznaczone dla wychowanków z pieczy zastępczej zlokalizowane przy:

- ul. Sowińskiego 19 m 2,
- ul. Struga 19 m 3,
- ul. Wośnickiej 28 A m 27.

Przebywało w nich 8 osób, które opuściły pieczę zastępczą i weszły w proces usamodzielnienia. Na utrzymanie mieszkań chronionych ze środków własnych powiatu wydatkowano kwotę 35.040,18 zł. Mieszkania chronione przy ul. Sowińskiego 19 m 2 i ul. Struga 19 m 3 funkcjonują od 5 marca 2015 roku.

Dział Pieczy Zastępczej autorskim programem szkolenia kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pt. „Kto mnie pokocha?” zatwierdzonym decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej przeszkolił 5 osób do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej.

W związku z powyższym zostały utworzone 3 niezawodowe rodziny zastępcze, zaś w stosunku do 1 osoby trwa postępowanie sądowe z jej wniosku o ustanowienie rodziny zastępczej dla wskazanych przez nią dzieci.

W ramach podnoszenia kwalifikacji osób prowadzących rodzinny dom dziecka, rodzin zastępczych i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz biorąc pod uwagę ich potrzeby zorganizowano dla 52 osób szkolenia o tematyce:

- „Postępowanie z dzieckiem po przebytej traumie”
- „Problemy w pracy terapeutycznej z agresywnym dzieckiem”
- „Współczesne uzależnienia młodzieży”
- „Czym grozi mi wypalenie zawodowe”
- „Trudności wychowawcze wśród dzieci i młodzieży”
- „Specyfika metod wychowawczych w pieczy zastępczej”

W zakresie integracji środowiska rodzicielstwa zastępczego koordynatorzy zorganizowali:

- Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, który odbył się w dniu 26 maja 2015 roku w Teatrze Powszechnym w Radomiu. W trakcie uroczystości został zaprezentowany spektakl pt. „Kolacja dla głupca”;
- Wystawę prac plastycznych dzieci z pieczy zastępczej pt.: „Rodzina – moje szczęście” we współpracy z KST „Łażnia” i Biblioteką Publiczną – promocja idei rodzicielstwa zastępczego;
- Spotkania okolicznościowe z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia z udziałem władz miasta, Ordynariusza diecezji radomskiej oraz przedstawicieli instytucji współpracujących w zakresie pieczy zastępczej.

Praca na rzecz dziecka czasowo pozbawionego opieki rodzicielskiej

W 2015 roku efektywność w zakresie wykonywanych zadań z pieczy zastępczej kształtowała się następująco:

Dziesięciu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach swoich zadań sporządziło okresowe oceny pobytu dzieci w pieczy zastępczej, tj.:

- w spokrewnionych rodzinach zastępczych 271 ocen,
- w niezawodowych rodzinach zastępczych 65 ocen,
- w zawodowych rodzinach zastępczych 25 ocen,
- w zawodowej specjalistycznej rodzinie zastępczej 6 ocen,

- w zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego 85 ocen,
- w rodzinnych domach dziecka 53 ocen.

W wyniku okresowej oceny sytuacji dziecka wnioskowano:

- o zmianę formy opieki, tj. na umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego dla 2 dzieci, na umieszczenie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym dla 1 dziecka, na umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 3 dzieci i na placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego dla 4 dzieci,
  - o powrót 5 dzieci pod opiekę rodziców biologicznych,
  - o dalszy pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej dla 238 dzieci.
1. Sporządzono 19 ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.
  2. Psycholodzy wydali 116 opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i dyrektora placówki rodzinnej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
  3. Dla 87 dzieci przebywających w pieczy zastępczej sporządzono diagnozę psychofizyczną.
  4. Pedagog wydał 6 opinii dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej.
  5. Zgłoszono 40 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego celem poszukiwania rodzin adopcyjnych. Z rodzinnej pieczy zastępczej zostało przysposobionych 11 dzieci oraz 1 dziecko z placówki rodzinnej.
  6. Powstało 22 nowe rodziny zastępcze (spokrewnione – 13, niezawodowe – 8, zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – 1) oraz 1 rodzinny dom dziecka.
  7. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili 27 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej i wydali 22 pozytywne opinie, a w 5 przypadkach były to opinie negatywne.
  8. Do Sądu Rejonowego w Radomiu III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich przekazano 489 ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej. Zawarto w nich informacje o całokształcie sytuacji osobistej dziecka i jego rodziny. Ponadto dla potrzeb sądu przygotowano 30 opinii o przebiegu kontaktów rodzin naturalnych z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.
  9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu w 61 przypadkach wytoczył na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych.

10. Zapewniono rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka i dyrektorom placówek rodzinnych pomoc w formie:

- porady pedagoga dla 54 dzieci,
- porady psychologa dla 46 dzieci,
- porady prawnej dla 2 rodzin,
- porady specjalistycznej: reedukacyjnej dla 4 dzieci i rehabilitacyjnej dla 6 dzieci,
- porady lekarskiej dla 8 dzieci,
- skierowania osób z programu prac społecznie – użytecznych do 13 rodzin,
- biologicznych z dziećmi – 104 spotkania,
- zgłoszono do ubezpieczenia zdrowotnego 12 dzieci.

1. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej prowadzili działania grupy wsparcia o charakterze edukacyjnym dla 4 spokrewnionych rodzin zastępczych.

2. W ramach współpracy z Klubem Wolontariusza "Przyjaciele" wolontariusze objęli 28 dzieci pomocą w odrabianiu prac domowych.

3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z 11 dyrektorami placówek rodzinnych w ramach przygotowania planu pomocy dziecku oraz brali udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce.

4. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni udzielili wsparcia dla 167 osób usamodzielnianych z pieczy zastępczej w postaci:

- pracy socjalnej,
- pomocy w uzyskaniu mieszkania socjalnego z zasobów gminy,
- poprawy relacji z członkami rodziny,
- pomocy w uzyskaniu świadczeń zdrowotnych,
- pomocy w zakresie opieki nad swoimi dziećmi,
- pomocy psychologicznej, motywowania do kontynuowania nauki.

Dział Realizacji Pomocy

Dział Realizacji Pomocy zajmuje się:

- wydawaniem decyzji administracyjnej z zakresu pomocy społecznej,
- sporządzaniem list wypłat,
- przekazywaniem odwołań wraz z aktami do SKO,
- rozliczaniem składek z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego odprowadzanych od zasiłków stałych,
- sprawianiem pochówku w szczególności osobom bezdomnym i prowadzeniem postępowań w tym zakresie,
- windykacją świadczeń nienależnie pobranych (upomnienia, tytuły wykonawcze),
- współpracuje ze szkołami w zakresie dożywiania dzieci w placówkach oświatowych,
- wypłacaniem wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla opiekuna prawnego,
- prowadzeniem postępowań i wydawaniem decyzji administracyjnej w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów i słuchaczy zamieszkałych na terenie miasta Radomia (stypendia szkolne, zasiłki szkolne)
- planowaniem dochodów i wydatków w zakresie realizowanych zadań,
- analizą i sprawozdawczością w zakresie wykonywanych zadań.

W 2015 roku z różnych form świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało łącznie 8.189 środowisk /pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe/, w których żyje 16.579 osób, co stanowi około 10% mieszkańców Radomia. Przyczynami ich trudnej sytuacji było:

1. bezrobocie – dotyczyło 5.964 środowisk, co stanowi 72,8 % ogółu korzystających z pomocy
2. niepełnosprawność – dotyczyła 2.750 środowisk /33,6 %/,
3. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – dotyczyła 1.099 środowisk /13,4%/,
4. długotrwała choroba – dotyczyła 1.359 środowisk /16,6%,
5. alkoholizm – dotyczył 524 środowisk /6,3 %/,
6. ochrona macierzyństwa – dotyczyła 641 środowisk /7,8%/,
7. bezdomność – dotyczyła 160 środowisk /1,9 %/,
8. inne (zdarzenia losowe, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego) dotyczyło 217 środowisk /2,6%/.

Pomoc w formie świadczeń z zakresu pomocy społecznej.

Świadczenia pieniężne

Zadania gminy

W 2015 roku ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej skorzystało ogółem 8 .189 środowisk.

Zadania własne gminy

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej

Plan dotacji na 2015 rok wynosił 611.500 zł.

Wydatki zostały wykonane w kwocie 611.045,61 zł, tj. 99,92 % planu wydatków i finansowane w 100% ze środków Wojewody.

Środki zostały wydatkowane na opłacanie składek zdrowotnych za 1.424 osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej.

Zasiłki stałe

Plan dotacji na 2015 rok wynosił 8.270.000 zł. Wydatki zostały wykonane w kwocie 8.269.805,17 zł, tj. 99,99% planu.

Dotacja została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków stałych, tj. dla 1.803 osób/rodzin tj. 18.281 świadczeń. Średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wynosiła 452,37 zł dla jednej osoby/rodziny.

Zasiłki stałe są obligatoryjną formą pomocy przyznawaną na podstawie art.37 ustawy o pomocy społecznej.

Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Na plan w kwocie 18.207.000 zł wykorzystano 18.200.910,23 zł, czyli 99,96% planu.

Środki te wykorzystano na:

- zasiłki okresowe - wydatkowano kwotę 14.959.923,46 zł.

Zasiłki okresowe w wysokości obligatoryjnej wypłacono dla 6.190 osób/rodzin. Dotacja była wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Zasiłki okresowe są obligatoryjną formą pomocy przyznawaną na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Minimalną wysokość zasiłku okresowego określa ściśle art. 147 ww. ustawy. W Gminie Radom zasiłki okresowe finansowane są wyłącznie z dotacji wojewody i przyznawane w minimalnej wysokości.

- zasiłki celowe - wydatkowano kwotę 3.099.568,61 zł.

Środki wydatkowane na zasiłki celowe przeznaczone były głównie na zakup żywności, niezbędnej odzieży, obuwia, leków, opału oraz na zdarzenia losowe - wypłacono łącznie dla 6.183 osób/ rodzin.

- 18 zdarzeń losowych - wydatkowano kwotę 31.000 zł

Na sprawienie pogrzebu – wydatkowano kwotę 110.418,16 zł na 67 pochówków.

Ogółem na zasiłki celowe wydatkowano kwotę 3.240.986,77 zł.

W 2015 roku kontynuowano realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 zgodnie z uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się

w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie: wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym, poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

Na plan w kwocie 5.580.000 zł dotacja z budżetu Wojewody wynosiła 4.200.000. zł, udział własny Gminy wynosił 1.380.000 zł.

Łączny plan stanowił kwotę 5.580.000.zł.

Ogółem wydatkowano kwotę 5.572.189,94 zł, tj. 99,86% planu na wydatki, w tym:

- z dotacji Wojewody 4.200.000 zł
- ze środków gminy 1.372.189,94 zł.

Środki wydatkowano na:

1. Posiłki w naturze dla osób dorosłych (obiady) w kwocie 851.279,30 zł. Łącznie z tej formy pomocy skorzystało narastająco 434 osoby w trzech stołówkach, tj. 106.685 świadczeń.

2. Posiłki na podstawie decyzji MOPS w naturze dla dzieci w przedszkolach i szkołach (podstawowych, gimnazjach oraz ponadgimnazjalnych) w kwocie 1.127.660,14 zł. Skorzystało narastająco 3.164 dzieci, tj. 351.401 świadczeń.

3. Posiłki na podstawie pkt. V2 Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku i lokalnego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Miasta Radomia w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020” przyjętego Uchwałą Nr 668/2014 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 27 stycznia 2014 roku, tj. 20% dożywianych uczniów bez decyzji MOPS, ale na podstawie decyzji dyrektora szkoły w kwocie 121.297,10 zł. Skorzystało narastająco 467 dzieci, tj. 38.309 świadczeń.

4. Zasiłki celowe na posiłek, zakup posiłku lub żywności w kwocie 3.471.953,40 zł. Skorzystało narastająco 8.556 osób w rodzinach, tj. 32.931 świadczeń (w tym 494.400. zł dla 262 osób na zakup posiłku w formie niepieniężnej w postaci bonów żywnościowych po 240 zł miesięcznie dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które nie są w stanie przygotować samodzielnie posiłku oraz nie mogą skorzystać z ofert stołówek).

Wynagrodzenie za sprawowanie kurateli

Na plan w wysokości 9.500 zł wykorzystano kwotę 9.302 zł, co stanowi 97,91% planu wydatków. Środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wypłatę wynagrodzeń za sprawowanie kurateli nad osobami częściowo ubezpieczeniowymi. W roku 2015 wpłynęło 4 Postanowienia Sądu dla 4 osób.

Stypendia szkolne i zasiłki szkolne

Od września 2015 roku MOPS wypłaca pomoc materialną dla uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych.

Stypendia dla uczniów

Plan wydatków w 2015 roku wynosił 2.159.542 zł, w tym:

- dotacja 1.759.542 zł, tj. 81,48% planu wydatków ogółem
- środki gminy 400.000 zł, tj. 18,52% planu wydatków ogółem.

Środki zostały wydatkowane w łącznej kwocie 1.945.230 zł, tj. 90,07% planu wydatków, w tym: - dotacja 1.556.184, tj. 80% wydatków ogółem

środki gminy 389.046 zł, tj. 20% wydatków ogółem

Środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem na wypłatę stypendiów szkolnych tj. dla 4.079 uczniów. Średnie miesięczne stypendium szkolne wynosiło 119,22 zł.

Zasiłki szkolne

Plan wydatków w 2015 roku wynosił 20.000 zł, w tym:

- dotacja 16.000 zł, tj. 80% planu wydatków ogółem
- środki gminy 4.000 zł, tj. 20% planu wydatków ogółem.

Środki zostały wydatkowane w łącznej kwocie 17.500 zł, tj. 87,50% planu wydatków, w tym:

- dotacja 14.000 zł, tj. 80% wydatków ogółem
- środki gminy 3.500 zł, tj. 20% wydatków ogółem

Środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków szkolnych dla 35 uczniów w kwocie po 500 zł.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Na plan w wysokości 32.667 zł wykorzystano kwotę 32.667 zł, co stanowi 100 % planu. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem tj. zgodnie z art. 18 ust 1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej na wynagrodzenie za sprawowanie opieki oraz koszty obsługi zadania.

W 2015 roku wpłynęło 8 Postanowień Sądu przyznających wynagrodzenie za sprawowanie opieki zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej dla 8 osób, tj. 108 świadczeń.

Na koszty obsługi zadania została wydatkowana kwota 483 zł.

Dział Świadczeń Rodziny i Funduszu Alimentacyjnego

ANALIZA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Łączny koszt w złotych	Średnia wysokość świadczenia w złotych
Zasiłki rodzinne	139.029	14.102.667	101,44
Dodatki do zasiłków rodzinnych	47.821	6.504.109	136,01
Zasiłki pielęgnacyjne	57.544	8.804.232	153
Świadczenia pielęgnacyjne	8.420	10.043.060	1.192,76
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe niektórych świadczeniobiorców	11.224	2.804.916	249,9
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1.386	1.386.000	1.000,00
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	27.494	8.796.397	320
Specjalne zasiłki opiekuńcze	1.508	774.749	513,76
Dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0
Zasiłek dla opiekuna	4.380	2.273.031	518,96
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	5.561	404.997	72,83

Dział Dodatków Mieszkaniowych

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z DODATKÓW MIESZKANIOWYCH I ŚRODKI WYDATKOWANE NA TEN CEL W ROKU 2015

W 2015 roku przyjęto łącznie 8.324 wnioski w sprawie dodatków mieszkaniowych. Z dodatków mieszkaniowych skorzystało ogółem 4.932 gospodarstwa domowe. Koszty obsługi tego zadania obciążają Ośrodek Pomocy Społecznej. W sprawie dodatków mieszkaniowych w 2015 roku wydano łącznie 8.416 decyzji, w tym:

- 8.068 decyzji pozytywnych,
- 348 decyzji negatywnych

Ogólna kwota wypłaconych w tym okresie dodatków mieszkaniowych wyniosła 10.348.911 złotych, z czego użytkownikom lokali:

- gminnych wypłacono 11.572 dodatki mieszkaniowe na kwotę 2.368.452 zł,
- towarzystwa budownictwa społecznego 1.558 dodatków na kwotę 451.146 zł,
- spółdzielczych 19.525 na kwotę 3.718.098 zł,
- wspólnot mieszkaniowych 6.970 dodatków na kwotę 1.362.213 zł,
- prywatnych 9.163 dodatki na kwotę 2.406.239 zł,
- innych dodatków 160 na kwotę 42.763 zł.

Przeciętna kwota 48.948 wypłacanych dodatków mieszkaniowych kształtowała się na poziomie 211 zł i wynosiła dla użytkowników mieszkań:

- gminnych -205 zł,
- towarzystw budownictwa społecznego – 290 zł,
- spółdzielczych – 190 zł,
- wspólnot mieszkaniowych – 195 zł,
- prywatnych – 263 zł,
- innych - 267 zł.

Procentowy rozkład dodatków mieszkaniowych wypłacanych użytkownikom lokali w 2015 roku kształtował się na poziomie

- mieszkania gminne - 23 %,
- mieszkania towarzystwa budownictwa społecznego – 4,4 %,
- mieszkania spółdzielcze – 36 %,
- wspólnoty mieszkaniowe – 13,2 %,
- mieszkania prywatne – 23 %,
- inne – 0,4 %.

Dział Usług Opiekuńczych i Pomocy Stacjonarnej

Usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze – zadania własne

W 2015 roku opieką domową objęto 377 osób. Usługi opiekuńcze były wykonywane przez 104 opiekunki, w tym 92 zatrudnione w ramach umowy o pracę, 12 na podstawie umowy – zlecenia. Ze środków własnych gminy na usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 3.295.234,46 zł, z tego w ramach umowy o pracę 3.085.524,48 zł, umowy zlecenia 147.860,50 zł, wydatki rzeczowe 61.849,48 zł. Opiekunki przepracowały u podopiecznych łącznie 140.333 roboczogodziny, w tym w ramach umowy o pracę 127.141, umowy zlecenia 13.192.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze – zadania własne

W 2015 roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi (rehabilitacja domowa) w ramach zadań własnych objęto narastająco 21 osób. Usługi świadczyła 1 osoba zatrudniona w ramach umowy o pracę. Na specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych wydatkowano kwotę 43.205,31 zł, (wydatki rzeczowe – 4.374,98 zł, wydatki osobowe – 38.830,33 zł). Opiekun przepracował u podopiecznych łącznie 1.302 roboczogodziny.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze - zadania zlecone

W 2015 roku opieką w formie specjalistycznych usług opiekuńczych (osoby z zaburzeniami psychicznymi) objęto narastająco 11 osób. Usługi tego rodzaju świadczyło 3 asystentów osób niepełnosprawnych. Łącznie asystenci osób niepełnosprawnych przepracowali 4.344 roboczogodziny, w tym w ramach umowy o pracę 4.344.

Na specjalistyczne usługi wydatkowano kwotę 124.573,53 zł (wydatki rzeczowe – 5.154,85 zł, wydatki osobowe – 119.418,68 zł), co stanowi 99,66% planu.

Pomoc stacjonarna - domy pomocy społecznej.

W 2015 roku wpłynęło 134 wnioski osób ubiegających się o umieszczenie w domach pomocy społecznej:

- 110 wniosków dotyczyło umieszczenia w domach pomocy społecznej dla przewlekle somatycznie chorych, stanowiły one 82,09% wszystkich spraw,
- 13 w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 11 w domach dla osób w podeszłym wieku,

Wydano 105 decyzji o umieszczeniu w domach pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku na umieszczenie w domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych oczekiwały 3 osoby. Ponadto na listach osób skierowanych do DPS widnieje 33 osoby, które systematycznie odkładają umieszczenie w DPS w tym :

- 1 osoba do DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych
- 31 osób do DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych
- 1 osoba do DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie

Dopłata do mieszkańców Radomia skierowanych na podstawie decyzji MOPS w 2015 roku wyniosła 10.622.475,77 złotych.

Łącznie w sprawach dotyczących usług opiekuńczych i domów pomocy społecznej wydano 2.207 decyzji.

Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Działania dofinansowywane ze środków PFRON.

W 2015 roku w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej do Działu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wpłynęło łącznie 3.319 wniosków, wydano 3.319 rozstrzygnięć, w tym:

- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy - 15 wniosków
- środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – 19 wniosków
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – 91 wniosków
- dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych - 28 wniosków
- dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych - 78 wniosków
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – 48 wniosków
- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 1.677 wniosków,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – 1.038 wniosków
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – 64 wnioski do realizacji w 2016 roku,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd” – 261 wniosków

Plan wydatków na obsługę zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wynosił 573.890 zł. Wydatkowano kwotę 511.224,33 zł, co stanowi 89,08% planu. Środki zostały wydatkowane na:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 483.498,27 zł
- wydatki rzeczowe – 19.740,06 zł
- wynagrodzenia bezosobowe – 7.986 zł.

Plan dochodów wynosił 132.960 zł, wykonanie – 196.934,04 zł, co stanowi 148,12% planu.

Rehabilitacja zawodowa i społeczna

W 2015 roku przyznane zostały środki w wysokości 5.785.664 zł w tym na :

- rehabilitację zawodową – 564.390 zł,
- rehabilitację społeczną – 5.221.274 zł,

Wydatkowano ogółem 5.785.664 zł w tym na :

- rehabilitację zawodową – 564.390 zł,
- rehabilitację społeczną – 5.221.274 zł.

Jednocześnie w 2015 roku ze środków PFRON Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizował pilotażowy program „Aktywny Samorząd”. Na

realizację programu PFRON przekazał kwotę 662.266 zł, z czego wydatkowano kwotę 598.670,50 zł.

W 2015 roku ze środków PFRON zrealizowano Program wyrównywania różnic między regionami II – obszar G. Na ten cel została przekazana przez PFRON kwota 300.000 zł, która została wykorzystana na refundację kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla 9 osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja zawodowa

Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej- art. 12a

W 2015 roku zawarto 10 umów na łączną kwotę 294.390 zł.

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy – art. 26e

W 2015 roku pracodawcy otrzymali refundację na łączną kwotę 270.000 zł, utworzono 7 nowych stanowisk pracy.

Rehabilitacja społeczna

Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

W 2015 roku o dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych ubiegało się 727 osób niepełnosprawnych i 311 opiekunów osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych otrzymały 294 osoby, w tym:

- 126 osób niepełnosprawnych dorosłych,
- 60 niepełnosprawnych dzieci i młodzieży,
- 108 opiekunów.

Na realizację tego zadania wydatkowano 287.816,26 zł.

- Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki
Wysokość dofinansowania wynosi do 60% przedsięwzięcia.

Na rok 2015 złożono 58 wniosków na kwotę 486.804 zł, przez 19 organizacji na organizację wycieczek zawodów sportowych i spotkań integracyjnych.

Zawarto 35 umów na łączną kwotę 128.888,69 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Na realizację tego zadania w 2015 roku wydatkowano kwotę 1.526.286,65 zł dla 1495 osób.

Refundacji podlegały głównie pampersy, cewniki, materace przeciwodleżynowe, protezy kończyn dolnych i górnych, aparaty słuchowe, obuwie ortopedyczne, wózki inwalidzkie.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wynosi do 60% kosztów, nie więcej niż do wysokości pięciokrotnego wynagrodzenia. W 2015 roku dofinansowano głównie rotory, łóżka rehabilitacyjne, materace i przyrządy rehabilitacyjne, lampy do światłoterapii.

Na realizację tego zadania wydatkowano 49.876,17 zł, dla 20 osób.

Likwidacja barier architektonicznych

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych wynosi do 95% kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości 15-to krotnego wynagrodzenia.

W 2015 roku dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych otrzymało 28 osób na łączną kwotę 343.186,23 zł.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

W 2015 roku na terenie Radomia funkcjonowało 6 warsztatów terapii zajęciowej:

- przy Polskim Stowarzyszeniu Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Radomiu dla 35 osób - utworzony 1.IV.1999r.,
- przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Niewidomym i Niedowidzącym „Nadzieja” dla 40 osób - utworzony 16.XI.1995r.,
- przy Polskim Związku Głuchych dla 30 osób – utworzony 21.XII.2005 r.,
- przy Polskim Związku Niewidomych dla 25 osób - utworzony 1.III.2007r.,
- przy Radomskim Stowarzyszeniu Sportu i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „START” dla 40 osób - utworzony 29.XII.2007r.,
- przy Stowarzyszeniu Pomocy Niepełnosprawnym Centrum Edukacyjno-Rehabilitacyjne "Do Celu" dla 25 osób - utworzony 17.XII.2014r.

Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania WTZ wyniosły 2.885.220 zł.

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2015 roku ze środków PFRON realizował pilotażowy program "Aktywny Samorząd" w ramach którego złożono 261 wniosków na łączną kwotę 831.075 zł. Pozytywnie rozpatrzono 249 wniosków i wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę 598.790,50 zł. W ramach pilotażowego programu realizowano następujące formy wsparcia:

- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym,
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

Dom dla Bezdomnych

W 2015 roku na utrzymanie i obsługę Domu dla Bezdomnych, który zapewnia 38 miejsc noclegowych dla mężczyzn oraz 4 miejsca interwencyjne wydatkowano kwotę 492.287,13 zł. W roku 2015 z tymczasowego miejsca noclegowego skorzystało dla 95 osób. Ponadto 47 osobom udzielono interwencyjnej pomocy w formie schronienia (pobyt w placówce od 1 do 3 nocy, bez wydawania decyzji administracyjnej). Obsługą Domu dla Bezdomnych zajmowało się 8 pracowników.

„Caritas” w Radomiu prowadzi Dom dla Bezdomnych Kobiet, który w 2015 roku dysponował 25 miejscami. Ponadto prowadzi noclegownię, która dysponuje 30 miejscami w tym: 24 miejsca dla mężczyzn i 6 miejsc dla kobiet.

Osoby bezdomne mają zapewniony jeden gorący posiłek dziennie w jadalni, niezbędną odzież oraz pomoc pracownika socjalnego w rozwiązywaniu problemów bytowych. Prowadzona jest praca socjalna oraz specjalistyczne poradnictwo prawne i psychologiczne.

Miejski Zespół ds Orzekania o Niepełnosprawności

Środki na obsługę działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności przydziela Wojewoda. W 2015 roku została na ten cel przyznana dotacja w kwocie 601.000,00 zł, z czego wydatkowano 598.956,70 zł:

- wynagrodzenia i pozostałe świadczenia, wynikające z zatrudnienia – 266.804,16 zł,
- wynagrodzenia Komisji ds Orzekania, w ramach umów zleceń – 244.998,40 zł
- pozostałe wydatki – 407.956,70 zł

WNIOSKI I ORZECZENIA WYDANE W ROKU 2015

Rok	Liczba wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń	Kwota dotacji budżetowej w zł.	Średni koszt orzeczenia w zł.
2015	4.891 w tym: 4.327 wniosków osób powyżej 16 roku życia 564 wnioski osób poniżej 16 roku życia	5.550 w tym 4.969 orzeczeń osób powyżej 16 roku życia 581 orzeczeń osób poniżej 16 roku życia	601.000	108,28

W 2015 roku zostało wydanych 1 177 legitymacji dla osób niepełnosprawnych.